

Pyhäkön Lamppu

Helgedomens Lampa 2/2017

Kastamattomina kuolleiden lasten pääsiäinen s. 6

Kohti pääsiäisaurinkoa s. 2 Ylösnousemus on
historiallinen tosiasia s. 4

KOHTI PÄÄSIÄISAURINKOA

✍️ JUHANA POHJOLA

Milloin kristinusko saapui Suomeen? Kun kirjallisia lähteitä ei ole säilynyt, on tutkittu hautaustapoja. Hiljattain julkaistun tutkimuksen mukaan jo 850-luvulta on löytynyt hautoja, joissa vainajan jalat on suunnattu kohti pääsiäisen auringonnousua. Tämä hautaustapa poikkesi pakanoiden käytännöstä, joissa hauta oli suunnattu kohti keskikesän aurinkoa. Näiden kristittyjen ylösnousemususko oli väkevä todistus aikalaisille ja puhuttelee yhä myös meitä.

Yksi merkki kristinuskon vaikutuksen vähentymisestä maassamme on hautaustapojen muutos. Suomessa vainajista pian yli puolet tuhkataan. Hautausmaiden sijasta urnalehdot täyttyvät. Yleisemmäksi käy tapa ripotella tuhka muistolehtoihin ja järviin. Erityisesti kaupungeissa polttohautaus on jo vallassa oleva käytäntö. Kehitykseen voi liittyä taloudellisia kysymyksiä, mutta siinä näkyy myös yksinäisyys ja muuttoliikkeen seurauksena irrallisuus omista juurista. Joidenkin kohdalla siihen liittyy vakaumus esimerkiksi palata yhdeksi luonnon kanssa.

Raamatassa ei ole käskyä tai kieltoa hautaustavoista. Siksi kristitty on vapaa valitsemaan joko arkkuhautauksen tai tuhkauksen. Mutta vaikka jokin on luvallista, kaikki ei ole hyödyllistä (1. Kor. 10:23). Hautajaisjärjestelymme ovat aina todistus vakaumuksestamme. Juutalais-kristillinen tapa on ollut haudata vainajat. Herramme Jeesus myös haudattiin. Käytännön taustalla on perustavia lähtökohtia, joita on hyvä punnita hautausjärjestelyjä suunnitellessa.

Ensinnäkin se koskee ihmiskäsitystämme. Ruumiiden polttaminen on historiallisesti pakanallinen tapa, jonka taustalla on käsitys, että ruumis on alempiarvoisempi kuin sielu. Raama-

tun mukaan ihminen on kokonaisuus, sielu ja ruumis. Ihmisen keho on Jumalan luomana kallis. Jumala itse syntyi lihaan ja vereen. Meidän ruumiimme ja sielumme kuuluvat kokonaan Herralle. Ruumiimme ei ole vain luonnon kierrätykseen tarkoitettua biomassaa, vaan kylmenneenäkin se on arvokas. Hauta kyllä tekee ruumiille hitaasti saman, minkä tuli nopeasti. Hautauksen ajatuksena on kuitenkin jättää kuolemassakin hajoava ruumiimme Luojamme käsiin.

Toiseksi se koskee käsitystämme kuolemasta. Kristityt alkoivat kutsua hautausmaita kuolleiden kaupunkien (nekropolis) sijasta lepopaikoiksi (coemeterium). Kuolema ei ole kaiken loppu, vaan se on ikään kuin unta (1. Tess. 4:14). Kuolleet ovat Kristuksessa nukkuneet (1. Kor. 15:18). Haudattu arkku tai urna ei ole loppusijoituspaikka vaan väliaikainen lepokammio. Jos vainajan tuhka sen sijaan ripotellaan metsään tai veteen, ruumiin arvo, yksilön ainutlaatuisuus Jumalan kuvana ja omaisten ja tulevien sukupolvien mahdollisuus surra ja muistella haudalla turhennetaan. Menettelyä pidetään Raamatassa Jumalan vihan merkinä (Jer. 8:2).

Kolmanneksi siihen liittyy ylösnousemususkomme. Kristus kuoli, haudattiin ja nousi esikoisena ylös kuolleista kolmantena päivänä. Meidät häneen kastetut lasketaan hautaan samassa ylösnousemustoivossa. Maahan kätetään ruumis, joka on siemen uutta elämää varten: ”Kylvetään katoavaisuudessa, nousee katoamattomuudessa; kylvetään alhaisuudessa, nousee kirkkaudessa; kylvetään heikkoudesta, nousee voimassa”. (1. Kor. 15:48) Ylösnousemusruumis on uusi mutta ei kuitenkaan tyystin eri kuin ajallinen ruumiimme. Me uskomme ruumiin ylösnousemukseen. Ruumiin tuhoaminen ei tue tätä sanomaa. Toivomme on

nousta ikuiseen elämään Kristuksen verihaavojen hinnalla kuoleman valasta vapautettuina.

Kaikkivaltiaalla on kyllä voima tuhkatusta tai vaikkapa meren mutaan hannonneesta ruumiista antaa meille uusi ylösnousemusruumis. Hautaustapamme ei aseta rajoja Herrallemme, eikä sen tule liioin sitoa omiatuntojamme. Mutta kristittyinä me saamme elämässä ja kuolemassa todistaa Ylösnouseksesta Herrastamme. Yksi sellainen vahva todistus on siunata ruumiimme kristillisesti, kätkeä se maahan ja antaa ristien todistaa multiemme päällä siitä, kenen luokse ja minkä voiton tähden me olemme matkalla. Hautamme on valaistu pääsiäisaamun auringon säteillä.

Mutta meillä on yhdyskuntamme taivaissa, ja sieltä me myös odotamme Herraa Jeesusta Kristusta Vapahtajaksi, joka on muuttava meidän alennustilamme ruumiin kirkkautensa ruumiin kaltaiseksi sillä voimallaan, jolla hän myös voi tehdä kaikki itsellensä alamaiseksi. (Fil. 3:21)

SEINÄJOELLA NYT KAKSI MESSUA

✍️ MARKUS PÖYRY 📷 JUKKA COLLIN

”Niin ei siis istuttaja ole mitään, eikä kastelijakaan, vaan Jumala, joka kasvun antaa” (1. Kor. 3:7). Seinäjoella on ihmetellen ja kiitollisena katsottu, miten Jumala on antanut myös lukumäärällistä kasvua seurakuntaamme. Luukkaan luterilaisen seurakunnan kävijämäärät ovat jo pitkään ylittäneet kirkkotilojemme rajat. Uusia isompia tiloja on vuosien ajan etsitty tuloksetta.

KIRKKO TÄYTTYI, KASVU PYSÄHTYI

Viime vuoden aikana havahduimme siihen, että seurakunnan väkimäärän pitkään jatkunut kasvu oli pysähtynyt, sillä istumapaikkoja ei enää kaikille riittänyt. Monen uuden tulijan palautte oli, että seurakuntaamme ei mahdu ja suureen väkijoukkoon helposti katoaa ilman, että kukaan huomaa uutta kirkkovierasta.

Siksi asiaan oli pikaisesti puututtava. Ensimmäisenä adventtina 2016 aloimme ensi kertaa pohtia jotain muuta vaihtoehtoa kuin isompia tiloja. Kun joitakin vuosia sitten Helsingin Pyhän Markuksen luterilainen seurakunta oli vastaavassa tilanteessa, osa seurakuntalaisista alkoi rakentaa uutta seurakuntaa Espooseen ja myöhemmin myös Vantaalle. Nyt pääkaupunkiseudulla on kolme kasvavaa seurakuntaa yhden ison ja täynnä olevan seurakunnan sijaan. Tästä rohkaistu-

Jakautuminen kahteen messuun on ensiaskel kohti kahta kasvavaa seurakuntaa.

neena päätimme yhteisten keskustelujen ja kyselyjen jälkeen alkaa rakentaa toista jumalanpalvelusyhteisöä Seinäjoelle.

UUSILLE TULIJOILLE ON TAAS TILAA

26.3. alkaen Luukkaan seurakunnalla on jatkossa kaksi messua samassa kirkkotilassa (Kauppaneliö 13 as. 3). Ensimmäinen messu on tavalliseen tapaan klo 11 ja toinen iltopäivällä klo 16. Mukaan iltopäivämessujen rakentamiseen ilmoittautui heti n. 30 seurakuntalaista. Jos Herra suo, iltopäivän jumalanpalvelusyhteisö järjestäytyy

joskus vielä omaksi seurakunnakseen, ja näin Lähetyshiippakunnalla olisi kaksi seurakuntaa Seinäjoella.

Nyt sekä aamupäivän että iltopäivän messuihin kokoontuvilla yhteisöillä on edessään uusi innostava lähetysprojekti, jossa rakennetaan kahta kutsuvaa seurakuntaa, joissa molemmissa on tilaa ja joihin Jeesus voi uskoa hengellistä kotia vailla olevia.

Muistakaa rukouksin tätä lähetysprojektiämme ja kertokaa eteenpäin viestiä: Nyt Luukkaan seurakuntaan taas mahtuu!

Christ Alone

Nuorten aikuisten Corpus Christi -konferenssi
Hallessa, Saksassa, 17.– 21.7.2017

- Rukiista, raamatullista opetusta
- Rikasta, liturgista jumalanpalvelusta
- Kansainvälistä yhteyttä nuorten aikuisten kanssa

Pääpuhujana: Esko Murto (Kanada)

Syventymiskanavat:

1. Yksin Raamattu (Torkild Masvie, Norja)
2. Yksin armosta (Tapani Simojoki, Iso-Britannia)
3. Yksin uskosta (Daniel Brandt, Ruotsi)
4. Teologikanava

Keskusteluseminaareja useista aiheista.

Konferenssin kielenä on englanti.

Early bird -hintaa 79€ (31.4.2017 asti!)

Täysi hinta 95€ (1.– 15.5.2017)

Maksu sisältää osallistumisen ja ruoan. Hostellimajoitus edullisella lisämaksulla 40€/hlö (4 yötä).

Lisätietoa ja rekisteröityminen osoitteessa corpuschristi.se.

Corpus Christi on itsenäinen evankelisluterilainen järjestö, joka edistää kirkollista ja raamatullista uudistusta nuorten aikuisten parissa Euroopassa.

Pyhäkön lamppu 2/2017

- 2 Pääkirjoitus
- 3 Utisia
- 4 Ylösnousemus on historiallinen tosiasia
- 6 Kastamattomina kuolleiden lasten pääsiäinen
- 8 Sukulunastaja
- 9 Mikä on viimeinen tahtosi?
- 10 Yksin Raamattu – sola Scriptura

”Eikä Jumalan lamppu ollut vielä sammunut” 1. Sam 3:3

- 11 Tapahtuiko luomistyö historiassa?
 - 12 Personlig påsk
 - 14 Lähetysesitteet seurakuntien käytössä
 - 15 Hartaus
 - 16 Lapsen menetykset toi kuoleman todellisuuden osaksi elämää
- Kannen kuva: Jacob Adriaensz Backer: Veroraha

YLÖSNOUSEMUS ON HISTORIALLINEN TOSIASIA

≡ SAMULI SIIKAVIRTA

📷 JARNA NIIRANEN

Miikka Niiranen haluaa tulle-
levaisuudessa ”tutkia mie-
lenkiintoisia juttuja ja kir-
joittaa niistä”. Sitä hän tekee jo nyt
kirjoittaessaan väitöskirjaa Aalto-yli-
opiston elektroniikan ja nanotekniikan
laitoksella teologian, filosofian ja
luonnontieteen suhteeseen porautu-
vasta aiheesta. Hämeenlinnan Pyhän
Matteuksen luterilaisen seurakunnan
jäsenenä Miikka tahtoo olla mukana
rakentamassa Lähetysshiippakuntaa,
jossa teologia yhdistyy lähimmäisen-
rakkauteen ja jossa uskoa perustellaan
järjellisesti urbaanissa ja kaiken ky-
seenalaistavassa ympäristössä.

Miikka Niirasan kiinnostus väitös-
kirjan aihepiiriin heräsi jo lukiolaise-
na. Pitkän fysiikan kirjassa oli elämä-
kerrallista tietoa eri tiedemiehistä, jot-
ka alkoivat kiinnostaa häntä.

- Muun muassa Michael Faradaysta
kerrottiin, että hän oli ihmelapsi, ko-
toisin köyhistä oloista, luki Raamatun
nelivuotiaana läpi ja tiedemiehen uran
ohella oli maallikkosaarnaaja.

Kristinuskon ja tieteen välillä al-
koikin näkyä yhteys, josta tiedemaail-
massa vaiettiin.

- Teknillisen korkeakoulun opin-
tojen aikana aloin googletella nimiä
kaavojen takana ja kävi ilmi, että hy-
vin suuri osa luonnontieteen neroista
oli hurskaita kristittyjä. Tämä oli räi-
keässä ristiriidassa joidenkin luonnon-
tieteen popularisoijien eetoksen kans-
sa, jonka mukaan luonnontieteen pi-
täisi olla jotenkin ateismin liittolainen.

- Minun kohdallani historian tunte-
mus kumosi lopullisesti tällaisen tie-
deuskoisen harhaluulon.

1800-LUVUN MATERIALISMI

SYRJÄYTTI JUMALAN

LUONNONTIETEESTÄ

Niirasan väitöskirja käsittelee skot-
lantilaista herätyskristittyä fyysikkoo,
James Clerk Maxwellia, ja hänen tie-
teenfilosofiaansa ja teologiaansa. Suu-
relle yleisölle jokseenkin tuntematon
hahmo kuuluu fyysikkojen maailmas-
sa Isaac Newtonin ja Albert Einsteinin
kanssa historian kolmen merkittävim-
män luonnontieteilijän kärkeksi.

Väitöstutkimus on tuottanut mie-
lenkiintoisia löytöjä. Yhtenä mielen-
kiintoisimmista Niiranen pitää uskon-
puhdistuksen roolia luonnontieteen
kehityksessä.

- Uskonpuhdistus edelsi luonnon-
tieteellistä vallankumousta ja vaikut-
ti siihen oleellisesti. Monet luonnon-
tieteen pioneerit kuten Francis Bacon,
Isaac Newton, Robert Hooke ja Ro-
bert Boyle perustelivat uuden ”luon-
nonfilosofian” menetelmiä häpeämät-
tömän teologisesti. Ja vaikeivät he
aina olleet puhdasoppisia kristittyjä,
heidän tekstinsä ovat joka tapaukses-
sa niin kristinuskon läpäisemiä, että se
saa nykyajan sovinnaisuuteen tottu-
neet korvat soimaan. Punastelin itse-
kin aluksi Boylen tekstejä lukiessani:
”Eihän näin saa sanoa!”

Toiseksi Niiranen mainitsee osin
tarkoituksellisen kampanjoinnin, jon-
ka tuloksena luonnontieteen ja teolo-
gian näkyvä liitto päättyi.

-1800-luvun lopulla englanninkie-
lisessä tiedemaailmassa syntyi mate-
rialismin buumi, jonka tarkoitukse-
na oli kammata teologia irti luonnon-
tieteestä perin juurin, kouluopetusta
myöten. Tätä osaltaan ajoi katkeruus
anglikaanisen eliitin etuoikeutet-
tua asemaa kohtaan. Minut yllätti se,
kuinka paljon tämä murroskausi am-
mensi sosiaalisista ongelmista, eikä
suinkaan aina tieteestä. Maxwell eli
juuri tänä aikana viimeisenä mohikaa-
nina, joka edusti mennyttä kristillistä
tapaa nähdä luonnontiede. Hän myös
pyrkii omalta osaltaan vastaamaan dia-
konisesti työväenluokan sosiaalisiin
ongelmiin antamalla heille ilmaista
opetusta.

AREIOPAGI PYRKII NOSTAMAAN

TIETEEN JA USKON VÄLISEN

KESKUSTELUN TASOA

Miikka Niiranen on toisena päätoi-
mittajana Areiopagissa, luonnontie-
teen, filosofian ja teologian suhtei-
siin keskittyvässä verkkolehdes-
sä. Sen tarkoitus on ”lisätä ymmärrystä
eri maailmankatsomusten välillä sekä
tarjota välineitä niiden arviointiin”.
Lehden perusti kymmenen hengen

avustajakunta.

- Taisin lähettää ensimmäisen säh-
köpostin, joka johti Areiopagin syn-
tyyn, mutta pidän lehden syntyä yhtei-
sen työn tuloksena.

Päätoimittajan tavallisten vastuiden
lisäksi Niiranen on Areiopagin kautta
päässyt käsiksi kiehtoviin tehtäviin.

- Olen koordinoinut kolmivuotisen
hankkeemme järjestämistä, jonka tu-
loksena on syntynyt neljä kirjaa, kasa
videoita ja kolme seminaaria Helsin-
gin yliopistolla. Seminaareissa on ol-
lut alan kansainvälisiä huippuja lu-
ennoimassa, kuten professori Alister
McGrath Oxfordista.

Niiranen ei miellä Areiopagia varsi-
naisesti apologettisena lehtenä.

- Pyrimme ennen kaikkea nosta-
maan tieteen ja uskon välisen kes-
kustelun tasoa Suomessa esimer-
kiksi popularisoimalla ulkomaisissa
huippuyliopistoissa tehtyä tutkimus-
ta viimeisen viiden vuosikymmenen
aikana. Tähän kuuluu muun muassa
tieteenhistoriaa ja uskonnonfilosofiaa.
Näiden alojen huippunimissä on toki
filosofeja, jotka ovat avoimen apolo-
geettisia (kuten ortodoksinen Richard
Swinburne ja presbyterinen Alvin
Plantinga) ja joiden ajattelua olemme
myös esitelleet.

APOLOGETIIKKA ON KRISTINUSKON JÄRJELLISTÄ PUOLUSTAMISTA

Miikka Niiranen tunnustaa, et-
tä on olemassa hyvää ja huonoa
apologetiikkaa.

- Huono apologetiikka esimerkiksi
mitätöi toisen maailmankatsomuksen
edustajan, suhtautuu häneen pilkalli-
sesti tai esittää hänen näkemyksensä
olkiukkona eli helposti kumottavana
irvikuvana. Kristitty ei saa sekaantua
tällaiseen.

- Hyvää ja oikeaa apologetiikkaa
voi alkaa tehdä toteuttamalla sitä Pie-
tarin ohjetta olla ”aina valmiit anta-
maan vastaus jokaiselle, joka kysyy,
mihin teidän toivonne perustuu”, jon-
ka perään apostoli käskää vastaamaan
”sävyisästi ja kunnioittavasti”.

Kaiken kaikkiaan Niiranen näkee
apologetiikan hyödyllisenä ja ajas-

Miikka Niirasan mielestä anteeksianto on keskeinen asia perhe-elämässä.

samme välttämättömänä asiana.

- Ensiksi sen harrastajan oma usko vahvistuu, kun kristinuskon lujat perustukset käyvät selväksi. Toiseksi kaikki todellinen opiskelu myös aikaansaa nöyryyttä opiskelijassa, kun ihminen joutuu kohtaamaan omaa tietämättömyyttään. Kolmanneksi apologia on vastaväitteistä huolimatta todellisuudessa johdattanut monia ihmisiä kristityiksi, ja näin tapahtuu erityisesti koulutettujen ihmisten kohdalla. Jeesus siis käyttää myös apologiaa lähetystyönsä yhteydessä.

- Joku innokas apologeetta onkin lohkaisut, että 2000-luvulla sana ”evankeliointi” tavataan A-P-O-L-O-G-I-A.

YLÖSNOUSEMUS ON HISTORIALLINEN TOSIASIA

Niiranan korostaa, että kristinuskon perustuu historiallisille tosiasioille kuten Jeesuksen ruumiilliselle ylösnousemukselle.

- Sen todenperäisyyttä voi perustella kaikille ihmisille avoimella julkisella tiedolla.

- Historiallisia todisteita ovat esimerkiksi tyhjä hauta, opetuslasten kääntyminen epätoivosta riemuun, naisten todistus tyhjästä haudasta, Paavalin kääntymys ja ylösnousemuksen muuttuminen kaksivaiheiseksi (eli ensin Jeesus ja lopuksi kaikki).

- Ylösnousemushypoteesia voi järkevästi verrata luonnollisiin selityk-

siin, ja osoittautuu, että se on paras selitys.

- Suoria luonnontieteellisiä todisteita ei ihmeille, kuten ylösnousemukselle tietenkään edes periaatteessa voi olla. Epäsuoria luonnontieteen keinoin tutkittavia todisteita voi silti olla olemassa. Mielenkiintoisia tapauksia ovat tietenkin Torinon käärinliina ja Oviedon hikiliina, joita voi tutkia ja on tutkittu myös luonnontieteellisesti.

TAVOITTEENA OLLA ANTEEKSIPIYTTÄVÄ ISÄ JA AVIOMIES

Miikka ja Jarna Niiranan viettävät kesällä kymmenvuotishääpäiväänsä. Uskonnon ja historian opettaja sekä arkistoalan töihin pätevä Jarna on tällä hetkellä täysiaikainen kotiäiti. Perheeseen kuuluu kolme lasta: Leo (synt. 2009), Petro (2011) ja Vappu (2016).

Millainen isä ja aviomies Miikka pyrkii olemaan?

- Isänä oleminen on ylivoimaisesti miehen vaikein homma, jota koskaan olen tehnyt. Huomaan, että aika harvoin jos koskaan pyrin olemaan tietoisesti jonkinlainen isä tai aviomies. Psykiatri Jari Sinkkonen sanoi muistaakseni joskus, että useimmiten se, mitä tavalliset isät ja äidit vaistomaisesti tekevät, on riittävä lasten kasvatusta, mikä on mielestäni hyvin sanottu.

- Toki riittävästi on tehtävää siinä, että yritän perheen päänä elää Kristuk-

sen esimerkin mukaisesti eli uhrautua vaimon ja lasten eteen. Voin todistaa, että tämä on todella vaikeaa ja perheessä epäonnistumisia on kaikkein vaikein piilottaa. Siksi anteeksianto on niin keskeinen asia perhe-elämässä. Toivoisin voivani olla anteeksipyttävä isä ja aviomies.

- Koetan kasvattaa lapsiamme kristillisessä uskossa niin, että viemme heidät sunnuntaisin kirkkoon, ja luemme iltaisin Raamatua ja joskus Katekismusta ja rukoilemme. Kesällä pojat menevät kanssani Lähetyshiippakunnan lastenleirille.

KAUPUNKIYMPÄRISTÖ KAIPAA RAAMATULLE USKOLLISIA SEURAKUNTIA

Niiraset ovat kuuluneet Luther-säätiön ja myöhemmin Lähetyshiippakunnan seurakuntaan vuodesta 2007, ensin Helsingissä ja sittemmin Hämeenlinnassa.

- Jarna oli käynyt Markuksen messuissa jo opiskeluaikana. Itse huomasin, että Luther-säätiö tekee parhaiten sen, mitä minun mielestäni varsinkin nykyisessä kaupunkiympäristössä kristittyjen tulee tehdä eli perustaa Raamatulle uskollisia seurakuntia.

Miikka Niiranan tahtoo olla rakentamassa Lähetyshiippakuntaa, joka vastaa nykyajan kristittyjä kohtaaviin haasteisiin.

- Erityisesti kaupunkiympäristö huutaa messuyhteisöjä ja seurakuntia, koska nykyaikana ihmiset ovat eristyneitä ja yksinäisiä.

- Tarvitaan lakia ja evankeliumia – luterilaista teologiaa yleisesti – koska rutosti entisiä herätyskristittyjä on ahdistunut pyhityssuorittamiseen.

- Perheet ovat yksinäisiä ja helposti hajoavia. Vanhempien ja varsinkin isän tärkeimpiä tehtäviä on katekismuksen sisällön opettaminen ja todeksi eläminen perheessä.

- Koska media tunkeutuu koko ajatteluumme, sen seulominen on elintärkeää.

- Diakoniaan tulee panostaa, koska nykyaikana on paljon enemmän mieltään sairaita.

Niiranan täsmentää, ettei myöskään pidä unohtaa uskon järjellistä perustelua tai jäsentämistä.

- Uskon kyseenalaistamisen määrä on kasvanut. Auvoisan yhtenäiskulttuurin aika on mennyt.

KASTAMATTOMINA KUOLLEIDEN LASTEN PÄÄSIÄINEN

☞ JUHANA POHJOLA WIKIMEDIA COMMONS

Keskenmeno, kohtukuolema, kätkytkuolema ja vastasyntyneen kuolema. Tuskin mikään muistuttaa niin kipeällä tavalla, että vaellamme kuolemanvarjon maassa kuin lapsen kuolema. Tämä hiljainen suru virtaa monessa perheessä ja suvussa. Käsittämättömän menetyksen lisäksi kyse on hengellisestä hädästä: Mikä on kastamattoman lapseni osa iankaikkisuudessa? Nostan joitakin näkökulmia siitä, mitä luterilaiset isämme aiheesta ovat opettaneet.

SALLIKAA LASTEN TULLA

Wittenbergin Pyhän Marian seurakunnan kirkkoherra Johannes Bugenhagenin (1485–1558) rooli uskonpuhdistuksessa oli merkittävä. Vuona 1528 hän laati Braunschweigin kirkkojärjestyksen, jossa opastettiin opillisesti ja käytännöllisesti uskonpuhdistuksen löytöjen mukaiseen seurakuntaelämään. Siinä hän myös neuvoo kättilöitä kohtaamaan synnytyksen ilot ja surut.

Kaiken lähtökohtana on syntymättömän lapsen arvo sikiämisestä saakka. Kohdussa ei ole jotakin persoonatonta raskausmassaa, vaan lapsi, Jumalan kuva. Kättilön tulee rohkaista peloista ja kivuista kärsivää äitiä tiedolla, että tämä osallistuu Jumalan luomistekoihin. On käsittämätön kunnia, että Jumala on läsnä äidin kohdussa muovaten uuden elämän, pienen lapsen. Jokainen lapsi on Jumalan lahja ja siunaus. Elämän arvo ei perustu sen pituuteen eikä laatuun, vaan lahjoittajaan.

Toiseksi syntymätönkin lapsi kulkee mukana kirkon rukouksissa. Bugenhagen opastaa odottavia vanhempia rukoilemaan lapsensa puolesta odotusaikana. Rukouksessa on selkeä opetus: syntymätön lapsi lasketaan rukouksin Jeesuksen armon varaan, syntynyt viedään kasteelle ja varttunut Jumalan sanan opetuksen pariin. Pientäkin taimea kasvatetaan iankaikkisuuden puutarhaan.

Kolmanneksi kaste on välttämätön pelastukseen. Tämä näkyy käytännössä siinä, että kättilöitä valmistetaan

suorittamaan tarvittaessa hätäkaste. Kohtuun kuolleita ei kuitenkaan kasteta, sillä vain syntyneet voivat uudestisyntyä (Joh. 3:3, 7).

Neljänneksi kastamattomina kuolleet lapset jätetään rukouksessa Jeesukselle. Bugenhagenin periaate on: Koska kastamattomina kuolleiden lasten kohtalosta ei ole Jumalan omaa sanaa, asia täytyy jättää Jumalalle. Tämä ei kuitenkaan merkitse sitä, etteivät vanhemmat saisi lohdututtua Jumalan sanalla. Avainjakeena on Mark 10:14: *Sallikaa lasten tulla minun tyköni alkääkö estäkö heitä, sillä senkaltaisten on Jumalan valtakunta.* Tähän sanaan perustuen lapsi rukouksessa jätetään Kristukselle. Vaikka pienokainen on perisyntisen tähden iankaikkisen kadotuksen ansainnut, Kristuksen ristintyön ansio koskee myös syntymättömiä.

Kun lasta ei voitu tai ehditty kastaa, jäljelle jää uskon voimallinen rukous. Näillä sanoilla Bugenhagen käskee rukoilla: *”Herra Jeesus Kristus, sinulle on mieleen, että pienet lapset tuodaan luoksesi ja sinä ilolla otat heidät vastaan, sillä olet itse sanonut: ’sallikaa lasten tulla minun tyköni, sillä senkaltaisten on Jumalan valtakunta’. Tämän sanasi perusteella me laskemme tämän pienen lapsen, emme omaan vaan rukoustemme kautta sinun syliisi, Vapahtajamme. Ota vastaan hänet ja suo hänen saada iankaikkinen pelastus ristin voittosi tähden.”*

Bugenhagen alleviivaa niitä lupauksia, joita Jeesus on rukoukseen liittänyt ja painottaa, ettei meidän tarvitse lainkaan epäillä, ettemme saisi mitä olemme anoneet (Matt. 7:11, Mark. 11:24, Joh. 14:13, Matt. 18:19).

Ohjeiden horisontti on, että lapsen menettäminen raskauden aikana ei koske vain vanhempia, vaan he saavat elää surunsa kanssa seurakunnan rukousten ja rakkauden keskellä.

ISÄ JA SIELUNHOITAJA

Martti Luther (1483–1546) oli professorin ja reformaattorin tehtävien lisäksi kuuden lapsen isä. Kaksi lapsista kuoli nuorena. Katarina von

Bora myös kärsi hengenvaarallisesti 40-vuotiaana keskenmenon marraskuussa 1539. Luther laati – ehkä kokemuksestakin käsin – vuonna 1542 lohdutuskirjoituksen äideille, jotka ovat keskenmenossa tai synnytyksessä menettäneet lapsensa.

Kirjoituksessa Luther puhuu sielunhoitajana. Ensin hän koskettaa suruun aina liittyvää syyllisyyskysymystä. Hän varoittaa torumasta lapsensa menettänyttä äitiä huolimattomuudesta tai laiminlyönneistä. Tällaiset raskaat itsesytyksethän kulkevat usein menetyksen kintereillä. Mitä olisi pitänyt tehdä paremmin, toisin...? Kunhan itse ei ole tahallisesti surmannut lasta, äiti saa jäädä siihen turvalliseen tietoon, että Jumala itse viisautessaan päätti, ettei lapsi saa elää eikä häntä voida kastaa.

Tämä tieto voi olla lohdutus vain silloin, kun sydämeen ei nouse syytös siitä, että lapsen kuolema on Jumalan rangaistus. Useinhan me tulkitsemme menetyksen Jumalan poissaolon tai jopa vihamielisyyden merkiksi. Siksi Luther painottaa, ettei lapsen menettäminen ole merkki Jumalan vihasta vaan Jumalan salatusta päätöksestä, joka on meille kyllä vaikea hyväksyä. Siksi tarvitaan luottamusta ja kärsivällisyyttä kaipauksen keskellä. Uskon kautta kyyneltenkin läpi voimme tunnustaa, että Jumalan tahto on aina hyvä ja parasta myös meille.

Toiseksi Luther korostaa kristittyä äitiä rukoilijana. Kristityn äidin suurin rukous Jumalan edessä on hänen halunsa tuoda lapsi kasteelle. Tämä rukous ei jää vaille vastausta. Tällaisesta rukoilijasta Luther lausuu: ”Kenenkään ei pitäisi ylenkatsoa kristittyä, sillä hän ei ole kuka tahansa turkkilainen, pakana tai jumalaton. Hän on kallis Jumalan silmissä ja hänen rukouksensa on voimallinen sillä hänet on pyhitetty Kristuksen verellä ja voideltu Pyhällä Hengellä.”

KAHDEKSAS PÄIVÄ

Martti Luther käsitteli aihetta myös pitämillään Genesis-luennoilla (1535–1545). Yliopistokurssilla hän käsit-

telee asiaa teologisena kysymyksenä. Luther tekee tärkeän eron Jumalan ehdottoman ja säännönmukaisen vallan välillä. Ehdoton valta tarkoittaa Jumalan kaikkivalttiutta ja meille salattua majesteettisuutta. Me emme kuitenkaan voi nojautua ehdottomaan valtaan, vaan Jumalan sanassaan ilmoittamaan tahtoon. ”Jumala voi pelastaa ilman kastetta, uskommehan että pikkulapset, joiden osaksi ei tule kastetta joskus vanhempien laiminlyömisestä tai muusta syystä, eivät siitä syystä joudu kadotukseen, mutta meidän on Kirkossa arvioitava asiointa Jumalan säännönmukaisen vallan mukaan ja opetettava, ettei kukaan voi pelastua ilman kastetta, ulkonaista välinettä.”

Jumala oli itse käskenyt Mooseksen kautta ympärileikata poikalapset kahdeksantena päivänä kirouksen uhalla. Miten käy ennen kahdeksatta päivää kuolleiden kohdalla? Luther opettaa: ”Siinä tapauksessa, että he kuolevat ennen kahdeksatta päivää, asia riippuu Jumalan ratkaisusta, jota minä en tunne ja joka on minun yläpuolellani.

Sen vain tiedän, että Jumala on laupias. Tämän hyvän asian Jumala on tahtonut antaa minun tietää, sillä niin hän opettaa sanassaan.”

Lutherille kuolleiden ja kastamattomien lasten kohtalo kuuluu Jumalan salatun tahdon ja vallan piiriin, joka on meille tutkimaton. Me saamme kuitenkin luottaa, että hän on sanansa mukaan armollinen ja vastaa omiensa rukouksiin. Ja silloin meille kaikille jää se hyvä toivo, josta ympärileikkauksista kasteemme esikuvana ennusti.

Tästä toivosta ja jokaisen sunnuntain todellisuudesta Luther kirjoitti: ”Merkitseehän kahdeksas päivä vertauskuvana tulevaa elämää. Kristuskin lepäsi haudassa sapattina, ja nousi kuolleista seuraavana päivänä, joka on kahdeksas ja alkaa uuden viikon eikä sen jälkeen mainita enää muuta päivää. Kristus näet vei kuolemallaan päätökseen aikojen viikot ja alkoi kahdeksantena päivänä uuden elämän järjestyksen, jossa ei enää lasketa päiviä vaan jossa vallitsee yksi ainoa iankaikkinen päivä.”

HYVÄ TOIVO

Oma Liisa-tyttärenti sai kuolinpäivänään 21.9.2004 olla mukana perheen kanssa messussa, jossa pastori siunasi hänet ehtoollispöydässä. Samana ilta-päivänä hän ei herännyt enää päiväuniltaan. Medi-Helin henkilökunnan yrittäessä elvyttää Liisaa hänet hättäkastettiin. En tiedä, oliko hän enää elossa kasteen hetkellä. Rukoukseni ja hyvä toivoni on, että sanansa lupauksen mukaan Jeesus yhä ottaa luokseen lapsia, myös kylmenneitä ja elottomia. Sunnuntaina kuollut Liisani saa olla toivomme mukaan kahdeksannen päivän kansalainen ja ylösnousemus-aamun lapsi!

Pyhämään kirkkomaan vanhassa hautakivessä on kaiverrus, josta välittyy kaikkien lastensa menettäneiden kristittyjen vanhempien kaihoisa suru ja kaiken murheen ylittävä ihana toivo: *Vanhemmillensa rakas, vielä rakkaampi Jeesukselle.*

SUKULUNASTAJA

≡ ANTTI LEINONEN

📷 WIKIMEDIA COMMONS

Israelin kansa jakautui Jaakobin poikien luvun mukaan kahteen-toista heimoon. Heimot puolestaan jakautuivat pienempiin yksiköihin: klaaneihin ja perhekuntiin. Tällaiseen heimokulttuuriin kuului Israelissa (suku)lunastajan (hepr. *goel*) tehtävä. Heprean sana tarkoittaa yksinkertaisesti lunastajaa. Lunastaja oli klaaninsa vanhin miespuolinen jäsen. Hänen tuli pitää monin tavoin huolta sukunsa asioista.

LUNASTAJAN TEHTÄVIÄ

Vanha testamentti alleviivaa erityisesti suvun päämiehen tehtävää huolehtia siitä, etteivät perhekunnat kuole sukupuuttoon eikä niiden maa-ala joudu vieraille. 1. Jos suvun maa oli joutumassa vieraille, lunastajan johdolla tuli koota varat maan takaisin hankintaan, sillä Jumala oli uskonut kullekin suvulle osan luvatussa maasta (3. Moos. 25:24–30) 2. Lunastajan piti huolehtia, että köyhyyden tai sodan seurauksena orjaksi joutunut sukulainen saatiin vapaaksi (3. Moos. 25:47–53). 3. Jos perhekunta oli jäänyt vaille miespuolista jälkeläistä, lunastajan tuli järjestää niin, että joku suvun miehistä hankki leskelle miespuolisen jälkeläisen. Poika oli laillisesti katsottuna lesken kuolleen miehen poika (tästä on kyse 1. Moos. 38:8).

Sukunsa lunastajan tuli vastata oikeuden toteutumisesta ainakin kolmella tavalla. 4. Kaupunkien ja kylien oikeudenkäynneissä kylän vanhimmat muodostivat tuomariston. Syyttäjinä toimivat ne, jotka väittivät heille tehdyn vääryyttä. Syytettyä puolusti hänen lunastajansa (hiukan vastaavasta on kyse Ruut 4:1–2). 5. Lunastaja otti myös vastaan hyvityksen suvulle tehdystä vahingosta (4. Moos. 5:8). 6. Vielä lunastajalla oli raju tehtävä huolehtia, että murha tuli kostetuksi (4. Moos. 35:19, jossa käänös puhuu verenkestajasta, mutta hepreankielinen teksti veren lunastajasta).

HERRA LUNASTAA SUKUNSA

Israelin kansan suurin pelastustapahdus, vapautus Egyptin orjuudesta, esitetään Raamatussa lunastuksena. Mutta lunastajanhan tuli olla suvun päämies, vanhin miespuolinen jäsen. Tämä tarkoittaakin, että Jumala asettuu sukulaissuhteeseen Israelin kanssa. Israel on hänen sukunsa ja perheensä, verisukulaisensa ja perillensä. Punaisen meren ylityksen jälkeen Mooseksen laulussa tuodaan tämä kaikki esiin, ja voisimme vielä kääntää seuraavasti, jotta yllä esitetty tulee korostetusti näkyviin: ”Armossasi sinä johdit *lunastamaasi sukuasi*. Sinä veit heidät voimallasi (*sukusi*) pyhiin asuinsijoihin.” (2. Moos. 15:13) Jumala on tuonut perheensä omaan asuntoonsa.

Tämän lunastuksen seurauksena Israelista puhutaan myös omaisuuskanavana. Jumala oli vapauttanut heidät orjuudesta ja kostanut Egyptissä heidän verensä. Tämä oli samalla lupaus, että Jumala olisi jatkossakin omiensa sukulunastaja, joka ostaisi heidät vapaaksi, ajaisi heidän asiaansa ja taistelisi heidän puolestaan. Herra jopa hankkisi Lunastajana hedelmättömälle Siionille jälkeläisiä ylikuonnollisella tavalla (Jes. 54:1, 5).

KRISTUS LUNASTAA LAIN ALAISET

Sukulunastajan piti huolehtia suvusta, mutta hän saattoi määrätä ja valtuuttaa jonkun tai jotkut muut hoitamaan vaikkapa sotavangin vapauttamisen tai surmaajalle kostamisen. Taivaallinen Sukulunastaja onkin Paavalin opetuksen mukaan lähettänyt Poikansa suorittamaan lunastuksen: ”Mutta kun aika oli täytetty, lähetti Jumala Poikansa, vaimosta syntyneen, lain alaiseksi syntyneen, *lunastamaan* lain alaiset, että me pääsisimme *lapsen asemaan*. Ja koska te olette lapsia, on Jumala lähettänyt meidän sydämeemme Poikansa Hengen, joka huutaa: ’Abba! Isä!’” (Gal. 4:4–6)

Jeesus on vapauttanut orjat. Näin kristityistä on tullut Jumalan sukua, lapsia. Tämä perilliseksi tuleminen on tapahtunut vieläpä veden kautta kasteessa, kuten Paavali on edellä sanonut (3:26–27), muistuttaen Egyptin tapahtumista. Paavali opettaa tässä toteutuneen myös sen sukulunastajan tehtävän, että taivaallinen Jerusalem on näin saanut runsaasti lapsia, kun pakanat on otettu Jumalan omaisuuskansaan (4:26–27).

Jeesus on myös sukulunastajanamme ajanut oikeudessa asiaamme, niin että olemme Jumalan tuomioistuimessa hänen tähtensä oikeassa, syyttömiä ja vanhurskaita. Lunastus on tapahtunut ristin kautta. Siinä Sukulunastajamme osti, voitti ja tuomitsi meidät verenvuodatuksellaan Jumalan perillisiksi. Hän kärsi itse verikoston synneistämme. ”Kristus on *lunastanut* meidät lain kirouksesta, kun hän tuli kiroukseksi meidän edestämme – sillä kirjoitettu on: ’Kirottu on jokainen, joka on puuhun ripustettu.’” (Gal. 3:13) Roomalaiskirjeessä Paavali vielä katsoo eteenpäin odottaen koko luomakunnan sekä ruumiidemme lunastusta viimeisen päivän ylösnousemuksessa (Room. 8:20–23).

MIKÄ ON VIIMEINEN TAHTOSI?

✍️ PETRI HILTUNEN

On hyvä asia suunnitella asioita etukäteen. Jopa niitä asioita, jotka tapahtuvat sen jälkeen, kun Kristus on hakenut minut tästä elämästä. On suuri helpotus omaisille, jos on tiedossa, mitä vainaja toivoi elämänsä aikana hautajaisten suhteen. Silloin ei tarvitse arvailla, mihin hän halusi tulla haudatuksi ja millaiset hautajaiset hän itselleen haluaisi. On tärkeää, että lähtijän toiveet otetaan huomioon.

MINUN TAHTONI -KAAVAKE AUTTAA HAUTAJAISTEN JÄRJESTELYISSÄ

Lähetysshiippakunta tarjoaa näiden toivomusten esittämiseen kaavakkeen, jonka nimi on Minun tahtoni. Siinä on tilaa kirjoittaa toiveitaan esimerkiksi arkun, kirkon koristelun, muistotilaisuuden, hautakiven, lehti-ilmoituksen ja siunauksen toimittajan suhteen. Tällaisen lomakkeen avulla surevat läheiset pääsevät paremmin käsiksi hautajaisten järjestelyihin.

Surevilla omaisilla ei usein ole kokemusta hautajaisten järjestämisestä. Monelle tällainen tehtävä sattuu vain kerran tai pari elämän aikana. Selkeät ohjeet vähentävät järjestyksen vaivaa ja antavat enemmän aikaa surun käsittelyyn ja hiljentymiseen. Hautajaiset ovat hyvin kuormittava asia myös ilman vastuuta käytännön järjestelyistä.

Toiveet ovat toki vain toiveita ja hautajaisten järjestäjät tekevät viime

kädessä ratkaisut. On kuitenkin vaikea uskoa, ettei vainajan toiveilla olisi merkitystä. Tällaisen lomakkeen avulla voidaan myös välttää ristiriitoja, joita omaisten kesken voi syntyä esimerkiksi siunauspaikasta ja papista.

Minun tahtoni -kaavakkeen täyttäminen ei tarkoita, että ajattelisi kuoleman olevan kohta edessä. Se on

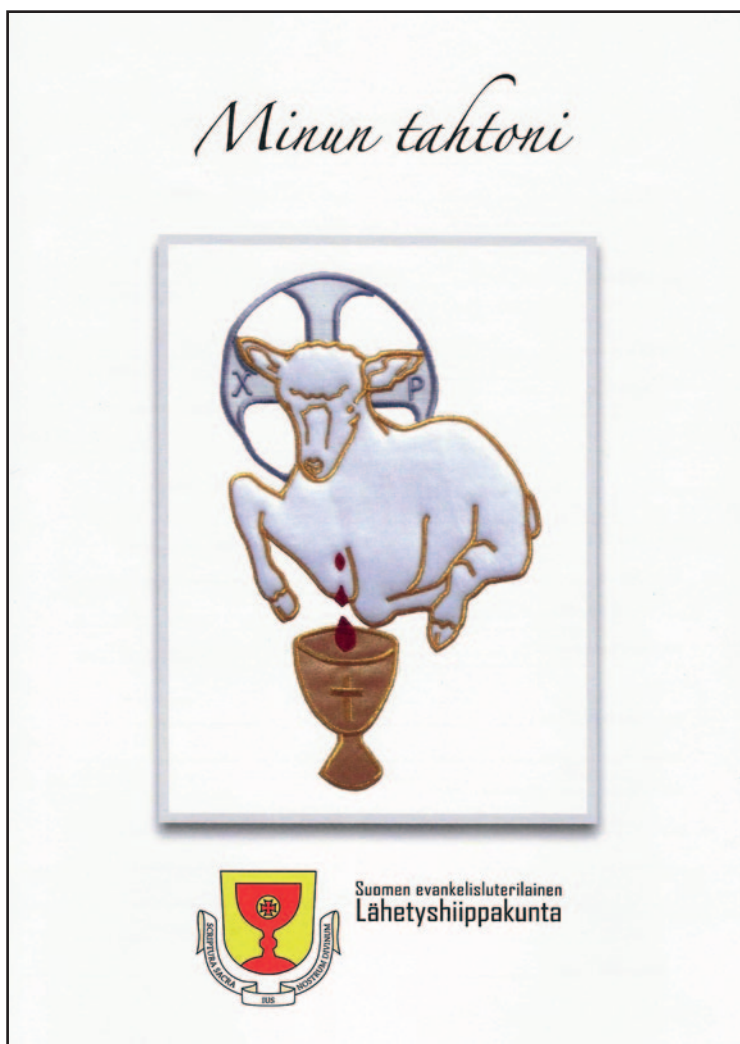
keintä, mutta Raamattu kehottaa meitä myös ”toimittamaan talomme” eli huolehtimaan viimeisistä käytännön järjestelyistä.

TESTAMENTIN KAUTTA VAINAJAKIN VOI TUKEA SEURAKUNTAA

Kaavake on hyvä jättää sellaiseen paikkaan, josta se aikanaan löytyy helposti. Siitä voi ottaa myös kopioita, jotka antaa lähimmille ihmisilleen tallettavaksi. Myös esimerkiksi pankin tallelokerro voi toimia kaavakkeen säilytyspaikkana. On hyvä ainakin kertoa kaavakkeen olemassaolosta niille, jotka todennäköisesti tulevat aikanaan huolehtimaan hautajaistani.

Kaavake ei tarkoita testamentin tekemistä. Sekin asia on toki hyvä selvittää ajoissa. On kristillistä huolehtia lapsista ja lastenlapsista niin, että heidän toimeentulonsa turvataan mahdollisuuksien mukaan testamentilla. Varojen osoittaminen Jumalan valtakunnan työhön turvaa puolestaan hengellisen työn jatkumisen senkin jälkeen, kun meidän aikamme tulee täyteen.

Minun tahtoni -kaavakkeita on saatavana seurakunnista. Kysy sitä oman seurakuntasi pastorilta tai Lähetysshiippakunnan toimistosta. Käytä tätä tarjoutuvaa mahdollisuutta, jos se tuntuu luontevalta.

viisasta varautumista tulevaisuuteen, joka on Jumalan kädessä. Ja itse asiassahan me olemme elämän ensi hetkestä lähtien vain askeleen päässä kuolemasta joka hetki. Siksi on hyvä miettiä näitä asioita ajoissa. Hengellinen valmistautuminen on toki tär-

YKSIN RAAMATTU – SOLA SCRIPTURA

✍️ PETRI HILTUNEN

Uskonpuhdistuksen periaate *sola Scriptura* (yksin Raamattu) vastaa kysymykseen, mikä on uskon ja opin ja elämän ylin auktoriteetti. Kirkon ja hengellisen elämän auktoriteeteiksi tarjotaan nykyisin esimerkiksi ihmisten omia kokemuksia, kirkolliskokousten päätöksiä, yleisinhimillisiä eettisiä periaatteita tai jotain muuta.

Keskiajalla opetettiin, että kirkon opilla on kaksi lähdettä: Raamattu ja traditio. Näiden molempien yläpuolella oli puolestaan katolinen kirkko, jota pidettiin Raamatun arvovallan lähteenä ja tradition vaalijana. Kirkon ääntä käytti paavi, joka saattoi lausua erehtymättömiä uskon totuuksia koko kirkon auktoriteetilla.

RAAMATTU VAI TRADITIO?

Martti Lutherin ja Rooman kirkon suurin ristiriita syntyi juuri kysymyksestä, mikä tai kuka on kirkon ylin auktoriteetti. Alkuun Luther totesi, että paavi ja kirkolliskokoukset saattavat erehtyä, mutta aikaa myöten hän riisti kokonaan niiden aseman Raamatun veroisina totuuden lähteinä. Kirkon traditiokin on hänen mukaansa hyväksyttävää vain, mikäli se perustuu Raamattuun eikä siinä ole mitään Jumalan sanan vastaista.

Uskonpuhdistajia vastaan Rooman kirkko määritteli Trenton kirkolliskokouksessa vuonna 1546 asian näin: ”Kirkolliskokous näkee totuuden ja moraalin sisältyvän sekä Pyhiin Kirjoituksiin että kirjoittamattomiin traditioihin, jotka apostolit vastaanottivat itsensä Kristuksen suusta tai jotka samat apostolit Pyhän Hengen sanelemina ovat antaneet eteenpäin kuin kädestä käteen ja jotka ovat saapuneet meille asti.”

Roomalaiskatolinen kirkko olettaa siis kirkolla olevan jotain sellaista ”hiljaista tietoa”, jota ei ole kirjat-

tu Raamattuun, mutta jolla kuitenkin on auktoriteettiasema. Tämän pohjalta Rooman kirkko saattoi varsin äskettäin vahvistaa mm. opit Marian perisynnittömästä sikiämisestä (1854) ja Marian taivaaseen ottamisesta ilman kuolemaa (1950). Raamattu ei näitä tunne, mutta tradition pohjalta ne ovat nyt kaikkia katolilaisia velvoittavia oppeja.

RAAMATTU YKSIN PÄÄTTÄÄ

Luterilaiset puolestaan määrittelivät kirkon auktoriteetin näin: ”Me uskomme, opetamme ja tunnustamme, että Vanhan ja Uuden testamentin profetalliset ja apostoliset kirjoitukset ovat ainoa sääntö ja ohje, jonka mukaan kaikki opit ja opettajat on koeteltava ja arvioitava.” (Yksimielisyyden ohje)

Raamattuperusteena tälle mainitaan kaksi kohtaa: ”Sinun sanasi on minun jalkaini lamppu ja valkeus minun teilläni” (Ps. 119) ja ”Vaikka tulisi taivaan enkeli ja julistaisi toisin, hän olkoon kirottu” (Gal. 1). Tämä oli selvästi piikki roomalaiskatolista kirkkoa kohtaan, joka kutsui niitä kirotuiksi, jotka eivät pitäneet kirkon traditiota Raamatun vertaisena.

Uskonpuhdistajien mukaan Raamatun ja kaikkien muiden kirjoitusten välillä pysyy aina voimassa ero: ”Pyhä Raamattu säilyy ainoana tuomarina, sääntönä ja ohjeena. Se on ainoa

koetinkivi, jonka avulla kaikki opit on tutkittava ja arvioitava; se ratkaisee, ovatko ne hyviä vai pahoja, oikeita vai väärin.” (Yksimielisyyden ohje) Jos Suomen evankelis-luterilainen kirkko noudattaisi tätä periaatetta, keskustelua naispappeudesta tai homoseksuaalisten suhteiden siunaamisesta ei olisi voitu edes aloittaa.

KIRKOLLA ON MUITAKIN AUKTORITEETTEJA

Yksin Raamattu -periaate on kuitenkin välillä ymmärretty väärin. Se ei suinkaan sulje pois sitä, että on olemassa muitakin opin ja elämän lähteitä. Sieläkin missä väitetään, että ”meidän oppimme perustuu vain Raamattuun”, tuodaan Jumalan sanan rinnalle muita vaikutteita. Karismaatikot tuovat kokemuksensa, liberaalit järkensä ja monet kirkkokunnat omat pyhät miehen- ja naisensa. Raamattu ei koskaan ole yksin, vaan sitä tulkitaan tietyillä avaimilla.

Siksi Raamatun lisäksi jokaisella kirkolla on myös tunnustus. Sitä ei välttämättä ole kirjoitettu, mutta tietty tunnustus ja oppi velvoittaa sananjulistajia.

Luterilaisella kirkolla on Tunnustuskirjat, joita ei ymmärretä Raamatun veroiseksi auktoriteetiksi. Ne on sen sijaan johdettu Raamatusta, niissä on tiivistetty Raamatun keskeinen opetus ja ne selittävät oikein Raamatun sisältöä. Siksi papit sidotaan valassaan Raamatun lisäksi myös Tunnustuskirjoihin.

Tunnustuskirjat ovat kuitenkin ”ainoastaan uskon todistuksia ja julki-lausumia, jotka osoittavat, kuinka kunakin aikana eläneet opettajat ovat Jumalan kirkossa ymmärtäneet ja tulkinneet Pyhää Raamattua kiistanalaisien opinkohtien osalta ja kuinka raamatunvastainen oppi on hylätty ja tuomittu” (Yksimielisyyden ohje).

TAPAHTUIKO LUOMISTYÖ HISTORIASSA?

TAPIO PUOLIMATKA TARJA VÄNSKÄ-KAUHANEN

Useimmissa maailmanuskonnoissa historia käsitetään ikuisesti jatkuvaksi kiertokulkuksi, jolla ei ole alkua eikä loppua. Tällöin ihmisen teoillakaan ei ole ainutlaatuista historiallista merkitystä. Raamatullinen historiakäsitys sen sijaan perustuu ehdottomaan alkuun: ”Alussa Jumala loi taivaan ja maan”. Jumalan luomistyö muodostaa historian ehdottoman alun, jonka varaan jokainen historiallinen tapahtuma rakentuu.

ATEISTIN ONGELMA

Länsimainen tiede rakentui pitkään sen näkemyksen varaan, että maailmankaikkeus on ollut ikuisesti olemassa. Viimeisen vuosisadan aikana tapahtunut luonnontieteellinen kehitys on kuitenkin pakottanut useimmat tieteentekijät myöntämään, että maailmankaikkeudella on alku.

Tämä käsitys johtaa ateismin kannalta siihen ongelmaan, että maailmankaikkeus näyttäisi saaneen alkunsa tyhjästä. Anthony Kennyn mukaan tämä asettaa ateistin hyvin outoon tilanteeseen, koska hänen täytyy uskoa, että ”maailmankaikkeus syntyi tyhjästä ilman mitään syytä”. Ongelmana on, että tyhjästä ei voi syntyä mitään. Ateistitkin myöntävät tämän kaikissa muissa yhteyksissä.

Ateistifilosofi Kai Nielsen kuvaa tätä ongelmaa seuraavalla esimerkillä: ”Oletetaan, että yhtäkkiä kuulet suuren räjähdysen – ja kysyt minulta, ’Mikä sai aikaa tuon räjähdysen?’ ja minä vastaan, ’Ei mikään, se vain tapahtui.’ Et hyväksyisi tätä. Vastaukseni olisi sinusta käsittämätön.” Se, mikä pätee pieneen räjähdykseen, pätee paljon suuremmalla syyllä suureen alkuräjähdykseen. Arthur Eddington toteaa: ”Alku näyttää muodostavan ylitsepääsemättömiä ongelmia, elleme rehellisesti suostu pitämään sitä yliluonnollisena.”

Jopa aikamme tunnetuimpiin ateis-

teihin kuuluva J. L. Mackie myöntää ongelman olemassaolon: ”Minun on vaikea hyväksyä ajatusta, että jotakin voisi syntyä tyhjästä, vaikka oletettaisiin rajoittamaton sattuma. Ja miten voisimme olettaa rajoittamattoman sattuman, jos ei ole olemassa mitään?”

LUONTO TODISTAA LUOJASTAAN

Juutalaista syntyperää oleva kosmologi Alan Sandage oli ateisti nuoruudessaan saakka. Viidenkymmenen iässä hän kuitenkin päätyi näkemykseen, jonka mukaan maailmankaikkeuden alku oli yliluonnollinen tapahtuma. Maailman järjestys on liian hienovarainen, jotta se voitaisiin selittää pelkän sattuman pohjalta. Tiede pystyy viemään meidät aina ensimmäiseen tapahtumaan asti, mutta se ei pysty selittämään sitä. Aineen, avaruuden ja ajan yhtäkkinen ilmaantuminen ja kosmoksen hienovarainen järjestys viittaavat siihen, että kaiken takana on yliluonnollinen Luoja.

Astrofysikko Robert Jastrow’n mukaan tähtitieteen kehitys on viemässä meitä lähemmäs raamatullista näkemystä, jonka mukaan Jumala on luonut maailmankaikkeuden tyhjästä: ”Nyt näemme kuinka tähtitieteellinen todistusaineisto johtaa raamatulliseen näkemykseen maailmankaikkeuden alkuperästä. Yksityiskohdissa on eroja, mutta olennaiset tekijät tähtitieteen ja ensimmäisen Mooseksen kirjan selonteoissa ovat samoja: ihmiseen johtava tapahtumasarja alkoi yhtäkkisesti tietynä ajan hetkenä valon ja energian välähdyksessä.”

Agnostikkona Jastrow kuitenkin valittaa joutuvansa tässä kohdassa myöntämään Raamatun olleen oikeassa paljon ennen tiedettä: ”Järjen voimaan uskoneen tieteentekijän kannalta kertomus loppuu kuin painajaisuni. Hän on kiivennyt tietämättömyyden vuoria. Hän on juuri saavuttamaisillaan korkeimman huipun. Kiivettyään viimeisen kallion yli häntä tervehti

joukko teologeja, jotka ovat istuneet siellä vuosisatojen ajan.”

Francis Collins on samaa mieltä Jastrow’n kanssa, että maailmankaikkeuden alku vaatii jumalallista selitystä. ”Se pakottaa johtopäätökseen, että luomakunnalla oli ehdoton alku. En pysty näkemään, miten luonto olisi voinut luoda itseään. Ainoastaan ajan ja avaruuden ulkopuolella oleva yliluonnollinen voima on voinut tehdä sen.”

ALUSSA OLI SANA

Tämä ajatus on esitetty jo vuosituhansia sitten. ”Alussa oli Sana. – – Kaikki on saanut syntynsä Sanan voimalla.” (Joh. 1:1–4). Sanan käsitteeseen sisältyy ajatus merkityksestä, viestistä, informaatiosta ja luovasta voimasta toteuttaa informaation määrittämä asia. Näin ollen Sana on ainetta ja energiaa perustavampi. Aine tai energia kuuluu luodun piiriin. Sana ei kuulu.

John Lennox kiteyttää asian näin: ”On varmasti hätkähdyttävää, että monien hylkäämän raamatullisen luomisanalyysin ytimessä on juuri se käsite, jonka viimeaikainen tiede on osoittanut olevan ensisijaisen tärkeä – informaation käsite.” Aika ja historia ovat saaneet alkunsa Jumalan Sanan luomisteosta, jossa Ikuinen loi ajallisen.

PERSONLIG PÅSK

✍️ JAKOB APPELL

📷 WIKIMEDIA COMMONS

En av texterna i påsknattens gudstjänst handlar om vandringsringen genom Röda havet. Inte i första hand för att knyta an till den judiska påsken utan för att peka fram mot det som skulle kunna kallas varje kristens påsk, nämligen dopet som förenar med Kristus och hans påsk. Paulus skriver hur vi blev begravda med Kristus i dopets vatten för att uppstå med Honom, och ”vara förenade med honom genom en uppståndelse som hans.” (Rom 6:5) Israels barns vandring genom Röda havet ger värdefull vägledning för var och en som föds till det nya liv som dopet ger.

ETT NYTT LIV

Israels folk fick väldigt konkret ett nytt liv när de vandrade genom Röda havets vattenmassor. Inget mer Egypten, inget mer slaveri, ingen mer Faraos, inga fler fiender. Och nu frihet och ett eget land att se fram emot. Men allra mest hade de fått en mäktig Gud som inte bara räddat dem från slaveriet utan dessutom sagt till dem: Ni är mina! Ni är mitt folk! Det kunde aldrig bli som förr igen.

Fast det önskade folket ibland. Att det skulle bli som förr. Prövningarna i öknen blev för mycket för dem. De längtade tillbaka till Egypten. När åren gick i den varma, torra, farliga öknen så försvann det förflutna in i en dimma. De tappade tron. Att Gud på ett häpnadsväckande sätt gripit in i deras liv betydde inget längre. Varje år firade de påsk och andra högtider för att komma ihåg just detta, att den levande Guden fört dem ut ur Egypten. Deras Gud. Liturgiskt levde de ett ”liv i Röda havet” för att minnas. Gud med dem. Men det hjälpte inte. När de hade ont om mat var lösningen genast Egyptens köttgrytor. När de hade ont om vatten tänkte de att Gud övergett dem. När deras ledare Mose var på berget Sinai för länge tog de saken i egna händer. När fiender gjorde dem oroliga, inte minst för vad som skulle hända deras kvinnor och barn, så fanns tryggheten genast i att återvända till Egypten.

Folket tyckte inte alls att de hade fått ett nytt liv. De kunde till och med påstå att de fått ett sämre liv. Men vad gjorde deras liv nytt? Gång på gång påminde Gud dem. ”Jag är Herren som har fört er ut ur Egyptens land för att jag skall vara er Gud. Jag är Herren.” (3 Mos 23:33) Ett nytt liv – för att de som var fast i slaveri fått en Gud som förbarmat sig över dem. De som var utlämnade åt sig själva hade tagits om hand av den Gud som är.

Israel var ett bångstyrt folk. Otacksamma. Missnöjda. Otåliga. Ovilliga. Men Gud var med dem ändå. Han hade förbundit sig till dem, likt en adoptivförälder för ett föräldralöst barn. Och det var en tålmodig och kärleksfull förälder som tagit sig an dem. Med allt det slit, all den frustration, och all den ångest som kommer av att se barnen göra tvärtemot föräldrarnas vilja – trots att barnens önskan bara kunde sluta illa. Vilket flera gånger hände, när Gud lät dem få som de ville. Det blev ett elände. Och han straffade dem. Men det gjorde Gud för att om möjligt få dem att vända om. Och lita på honom.

”Ni var utan hopp och utan Gud i världen” skrev Paulus till hedningarna i Efesus (2:12). Som ett folk i Egypten under Faraos. Utan hopp. Utan framtid. Utan egentlig mening. För de var ”utan Kristus, utestängda från medborgarskapet i Israel och utan del i förbunden med deras löften.” Vi hedningar hade inte Honom som tog sig an Israel och som trofast och uthålligt bar de bångstyrt barnen in i det utlovade landet. ”Men nu,” fortsätter Paulus, ”genom Jesus Kristus, har ni som tidigare var långt borta kommit nära genom Kristi blod. Han är vår frid, han som gjort de två till ett och rivit skiljemuren, fiendskapen.” Det vill säga: Den Gud som räddade Israels barn ut ur Egypten, som gjorde dem till sitt särskilda folk, som sedan visade sig vara en verkligt god Gud – tålmodig, trofast, kärleksfull och inte minst förlåtande – han har själv rivit ner den skiljemur som höll sådana som oss utanför. Vi kom nära genom

Kristi blod, det blod som påskalammet pekade på och som blev utgjuttet för hela världens synd. Och genom det heliga dopet, som är hedningarnas Röda Hav, får vi ansluta till det utvalda folket. Dopet är det nya förbundets omskärelse. Vi får vara med. Det nya livet är vårt. Inte nödvändigtvis ett lättare liv. Men ett nytt liv. För den levande Guden, Israels Gud, har gripit in och genom dopet kallat oss hedningar vid namn: Du är min!

EN NY TRO

Hela berättelsen om Israels ökenvandring är samtidigt en berättelse om vad livet i dopet går ut på. Vi har fått ett nytt liv. Men vi har också fått en ny tro. Det vill säga: vi har fått något att tro på, något utanför oss själva, som är värt att tro på. För alla tror vi på något.

När vattnet tog slut i öknen klagade folket och undrade ”Är Herren ibland oss eller inte?” (2 Mos 17:7) Går det att lita på Herren när det går så här illa? Om inte, så måste vi sätta vår förhoppning till något annat. De började klaga på Mose, regeringen. Lös krisen åt oss! Men Mose svarade: ”Vilka är vi? Ni knotar inte mot oss, utan mot Herren” (2 Mos 16:8) Överheten är Guds tjänare, men ert hopp – det kan ni bara sätta till Gud själv. Men det gjorde inte folket. Så de försökte avsätta Mose. Alla tror vi på något, om det till slut måste bli tron på egen förmåga och kraft.

När Israel fick höra att det utlovade Kanaan i princip var ointagligt blev det nattsvart för dem. Livet med Gud leder till slut hit, till död, till att våra fruar och barn lämnas ut beskyddare. Förtroendet för Israels Gud var borta. Mose hade en gång för alla visat att han ledde vilse. Skulle de behålla livet och ge trygghet åt familjen så fick de ta saken i egna händer. ”Vi väljer en anförare” sa de, ”och vänder tillbaka till Egypten” (4 Mos 14:4) Det låter helt otroligt att de ville tillbaka till det fruktansvärda slaveriet. Men det de egentligen ville tillbaka till var tillvaron *innan* Gud grep in i deras liv och

gav sig själv åt dem. Hellre det liv och den trygghet de kunde skapa själva än att lägga sitt liv och sin framtid i den levande Gudens händer.

Det första budet som Gud gav till Israel börjar med en viktig påminnelse. ”Jag är Herren, din Gud, som har fört dig ut ur Egyptens land, ur träl-domshuset. Du skall inte ha andra gudar vid sidan av mig.” (2 Mos 20:2) Dvs, med en sådan Gud, vem behöver andra gudar? Men avgudarna var inte bara guldkalven och gudabilderna som Israel tillbad, utan allt det som de *istället* hoppades på när Gud inte ansågs ge det de önskade. Ökenvandringen avslöjade deras hjärtan. Det var själva tron – förtroendet för Gud, tilliten till Gud, förtröstan – som saknades.

Ibland blir vi lutheraner förvirrade när vi får höra att vi blir frälsta genom *tro* och inte genom gärningar, bara för att upptäcka att tro är ju det svåraste som finns! Och måste man inte tro för att bli frälst? Vi börjar inbilla oss tro, eller fuskar med tron, nöjer oss med en rätt lära och en teoretisk tro. Eller försöker bevisa för oss själva att vi *är* troende, genom det som syns.

Men den uppriktige kan emellanåt behöva säga: ”Jag tror, hjälp min otro!” (Mark 9:24) Det är ju *jag* som undrar om Gud verkligen är med mig när vattnet är slut, eller när något fattas som jag gärna önskade att jag hade. Det är ju *jag* som inte vågar lita på Gud, när krisen är över mig. *Jag* har inte förtroende för honom, när jag måste lämna allt i hans hand. Det är Gud jag är irriterad på, när jag blir avundsjuk på människor. Det jag litar på, hoppas på, lever för, törstar efter, hänger mig åt, är inte självklart den levande Guden. Det är mycket annat.

Då behöver vi komma ihåg vårt dop. Otron, vantron, bristen på tillit, oförmågan, krampaktigheten – allt det som brister och saknas i vårt gamla hjärta är korsfäst och har begravts med Kristus. Men vad är det då som uppstår i dopet, med Kristus? Det är allt som Han är och ger – för oss. Han var lydig intill döden på korset – för oss. Hans tro och trofasthet, hans lydnad för första budet, hans trogna bön ”ske inte

lockar fram en blick som ser på den fullkomliga gåvan och på den kärleksfulle Givaren – med förtroende.

EN NY VILJA

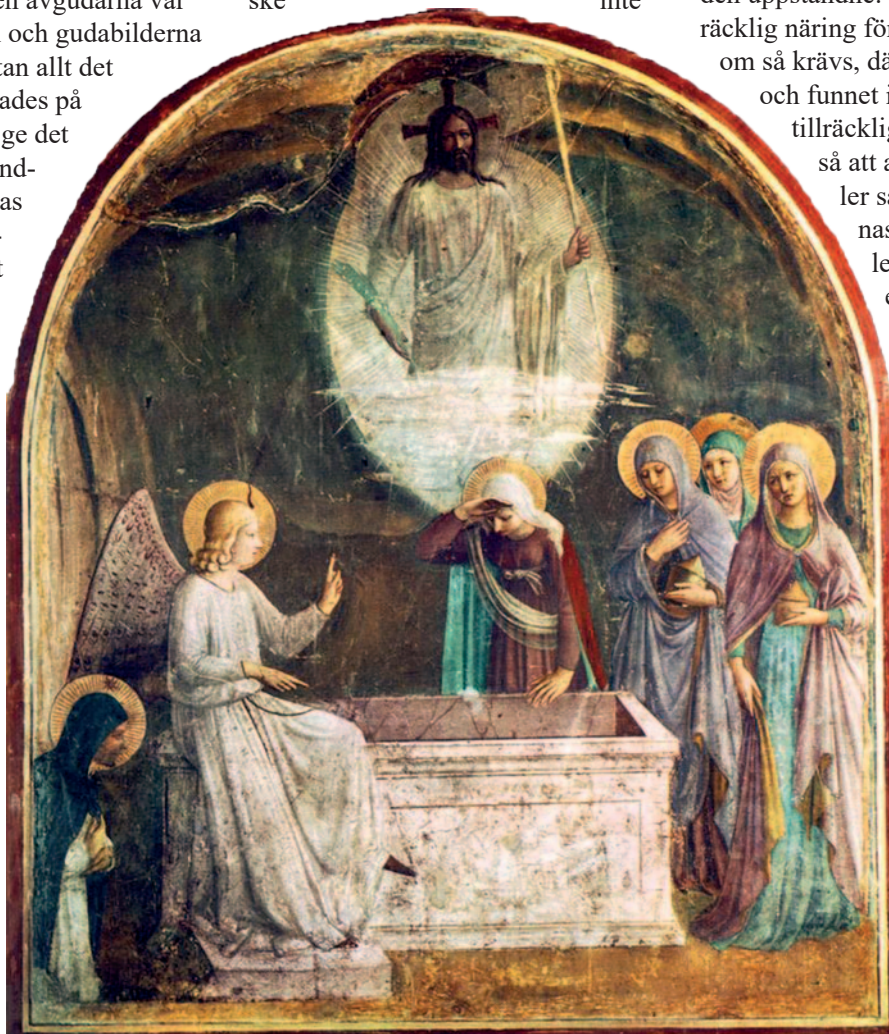
Att leva i sitt dop är att upptäcka vem Han är som gav dopet och leva ut upptäckterna. En präst sa till sin församling när terrorister stormade in i kyrkan för att ta deras liv: ”De kommer för sent. Våra liv tillhör redan Kristus, den uppståndne.” I dopet finns tillräcklig näring för att *kunna* avstå allt, om så krävs, därför att allt är vunnet och funnet i Kristus. Där finns

tillräcklig mättnad för själen, så att andra människor (eller saker) inte *måste* finnas där för att mätta själens hunger. Det frigör en människa till att *istället* osjälviskt finnas där för andra.

Dopet ger mig näring till att *kunna* säga ”Fader, förlåt dem” till fiender, därför att det vittnar om honom som sa det *mig* i dopet. Där finns tillräckligt för att *kunna* se på andra människor och omständigheter, utan fruktan, därför att jag är i händerna på Israels Gud som trofast förde sitt folk genom öknen. Där finns tillräckligt för att *kunna* se på livet med

förnöjsamhet, med tillförsikt, därför att Guds barn har det så oändligt bra bara genom att vara just *Guds* barn – med ett mål i sikte.

I den mån Guds Ande får göra detta till vår förtröstan, så blir det också vår vilja. Viljan är bångstyrig, opålitlig, osäker, tills den får riktning. Det får den när hjärtat får fatt på den tro som är värd att tro på, ”Röda Havets tro”, den tro som minns sin egen personliga påsk och därför med förtroende kan säga, som Jesus en gång: ”Abba, Fader... Ske inte min vilja, utan din.”

min vilja, utan din, o Gud” tillräknas oss. Hans fulla förtröstan är vår. Han är vår rättfärdighet. Dopet till Kristus, att iklädas honom, innebär ett nytt liv som också innebär en ny tro. Inte den egna tron, utan *Hans* tro – i vårt ställe. Och hans försoningsdöd – för all otro. Då kan vi få se på Honom som gjort oss till sina i det heliga dopet – och finna vila. Och där, just där i vilan, kan *förtrostan* födas. Utan krav. Dopet ger den helige Ande, även kallad Hjälparen, Tröstaren och barnaskapets Ande, som i våra hjärtan ropar Abba och som varje dag vill väcka det ropet. Vi är inkrökta i oss själva, men Anden

LÄHETYSESITTEET SEURAKUNTIEN KÄYTÖSSÄ

≡ TUOMO SIMOJOKI

Jokaiseen seurakuntaan on lähetetty tuoreita lähetyksesitteitä. Niiden tarkoituksena on tiiviissä muodossa kertoa, mistä Lähetyshiippakunnan lähetyksessä on oikeastaan kyse. Esitteitä on nyt tehty kolmea erilaista. Ensimmäinen esittelee Lähetyshiippakunnan lähetystyötä yleisellä tasolla. Siinä kerrotaan lyhyesti, mitä teemme, miten teemme ja erityisesti miksi teemme. Lisäksi Lähetyshiippakunnan kaksi erityistä työaluetta ovat saaneet omat esitteensä: James Mayn johtama käännös- ja opetustyö Afrikassa sekä somalikristittyjen parissa tehtävä työ Etiopiassa.

Esitteet toimivat hyvin selventämään seurakuntalaisille tiiviisti, mistä työstä on kyse. Niissä on myös pyritty vastaamaan kysymykseen, miksi työtä tehdään. Seurakuntalaisilla on myös mahdollisuus käyttää esitteitä, mikäli haluavat esitellä työtä ystävilleen.

Pidetään tärkeää asiaa esillä sekä seurakunnissa että omassa elämässä. Lähetystyö tarvitsee seurakuntien ja seurakuntalaisten esirukousta. Olosuhteet kentällä ovat hyvin haasteelliset, ja erityisesti Etiopiassa

eletään kristittyjen vainon todellisuudessa, sillä muslimisolmit pitävät käännynnäisiä kauhistuksena. Työ vaatii myös taloudellista tukea, joten jaetaan omastamme mahdollisuuksien mukaan.

LÄHETYSTYÖ VERKOSSA

Mikäli sinulla on halu saada lisätietoa lähetyksessä ja jos haluat seurata viimeisiä kuulumisia, tämä on mahdollista verkossa. Löydät lisätietoa Lähetyshiippakunnan lähetyksien tavoitteista ja kohteista hiippakunnan omilta verkkosivuilta. Katso lisää osoitteesta www.lhpk.fi/lahetytyyo.

Tämän lisäksi James Mayn työstä on nyt mahdollista saada lisätietoa myös Lutherans in Africa -järjestön sivulta. Verkkosivut on nyt käännetty myös suomeksi, joten sivuston selaamiseen ei tarvitse edes englannin kielen taitoa. Katso lisää osoitteesta www.lutheransin africa.com.

Sosiaalisessa mediassa olevat voivat seurata Afrikan lähetykskeskuksen rakennusprojektia Facebookissa. Sivut löydät osoitteesta www.facebook.com/lahetykskeskus.

MAYN PERHE KESÄKSI SUOMEEN

Tiina ja James May ovat perheineen tulossa Suomeen tänä kesänä. Mayn perhe on Suomessa kesäkuun alusta elokuun puoleen väliin asti. Kesä Suomessa on yhdistelmä kesälomaa ja seurakuntavierailuja. Kesän ohjelma on jo pitkälle suunniteltu, mutta viimeisiä yksityiskohtia hiotaan vielä.

Perheen kesäkiertueesta laitetaan lisätietoa Lähetyshiippakunnan verkkosivuille kevään aikana. Pääset sieltä näkemään, missä kaikkialla on mahdollista tavata Mayn perhettä.

On sovittu, että Mayn perhe pitää lähetykskatsauksen niissä seurakunnissa, joihin heidän on tänä kesänä mahdollista tulla. Seurakuntalaisia hemmotellaan tuoreiden kuulumisten lisäksi näyttävillä kuvilla ja aina iloisesti hymyilevällä perheellä.

”Mutta nytpä Kristus on noussut kuolleista, esikoisena kuoloon nukkuneista.” (1. Kor. 15:20)

Voi, voi tätä ihmiselämää. Ei tästä tule valmista. Ei tässä ole mikään varmaa. Näin moni joutuu huokaamaan ennen tai myöhemmin elämänsä aikana, sillä on sairautta ja heikkoutta. On epätäydellisyyttä ja puutetta. On synnin vaivaa ja onnettomuutta. On köyhyyttä ja hapuilemista. Melkoista kärsimystä voi elämä maan päällä olla.

Ja eipä siinä ole tarpeeksi, vaan minähän kuolen kerran. Enkä vain minä, vaan myös minun rakkaani kuolevat. Jokainen kuolee. Siinä ihminen joutuu viimeistään huomaamaan täyden avuttomuutensa. Myös jokainen auttaja, yksi toisensa jälkeen, päättyy luovuttamaan meidän suhteemme. Ei ole kuoleman edessä lääkäriä saatikka ystävää joka voisi auttaa tai meidät pelastaa. Avuton on ihminen elämän kärsimysten ja kuoleman kauhujen keskellä.

Mutta nytpä Kristus on noussut kuolleista. Kuoleman kauhua vastassa seisoo kanssamme Kristus, elävä Jumalamme. Hän ei ole avuton minkään meidän kärsimyksemme edessä. Ja vaikka hän antaa kärsimyksen tulla meidän osaksemme, ei hän jätä meitä yksin sen keskelle. Eikä hän jätä meitä kärsimyksen valtaan sen enempä kuin kuolemankaan. Sillä ei Kristus ole vain noussut kuolleista. Vakuutaapa hän vielä sanassaan tehneensä sen esikoisena kuoloon nukkuneista.

Kristus on noussut esikoisena eli ensimmäisenä perhekunnastaan. Hän on avannut tien monille. Kasteen ja uskon kautta hän synnyttää perheeseensä muita lapsia, pyhän seurakuntansa. Tuossa perheessä se mikä kuuluu esikoiselle, kuuluu myös muille Jumalan lapsille. Armonvälineiden kautta ylösnoussut nostaa meidät ylös synnin vallasta.

Ja kun synnin valta on murtunut, murtuu kaikki sen mukanaan tuoma. Edes kuolema ei enää voi kristittyä vallassaan pitää. Yhtä vähän mikään kärsimys voi meitä hallita ja omanaan pitää. Kerran tulee valmiiksi toinen maa ja alkaa toinen aika.

Tiedä se täällä lyhyen kärsimysten keskellä. Ja tiedä myös kuolon unen koittaessa, mikä osa sinua odottaa kerran kaiken tämän jälkeen. Se on herääminen Kristuksen tavoin uuteen elämään.

Tuossa elämässä ei hallitse murhe eikä kiusaa vaiva. Se on elämää, jossa kaikki entinen on mennyt ja Kristuksen uutta luova työ on tullut valmiiksi. Se on elämää rakastavan Kristuksen kanssa.

Ja miksi minä saan laittaa turvani tuohon tulevaan? Kristus on sen kaiken ansainnut. Hän on kaiken täydellisesti tehnyt ja kuolemallaan lunastanut. Hänen työssään ei ollut puutetta tai vajavaisuutta. Jos mitään olisi jäänyt täyttämättä ja minun osuudekseni, ei hänen hautansa olisi voinut tyhjetä. Mutta nytpä Kristus on noussut kuolleista – kaikki on siis täysin valmista ja varmaa.

Jani-Matti Ylilehto

LAPSEN MENETYS TOI KUOLEMAN TODELLISUUDEN OSAKSI ELÄMÄÄ

✍ EVELIINA SALLINEN 📷 PETRI HILTUNEN

Mari Hiltunen on uskovaisen opettajaperheen kasvatiti. Alun alkaen Marista piti tulla pianonsoiton opettaja. Lukion viimeisen opiskeluvuoden joululomamatka vuoden 1986–87 taitteessa Hollantiin, nuorten lähetyskonferenssiin, kuitenkin muutti elämän suunnan. Matkalla Mari sai kutsun Jumalan valtakunnan työhön.

- Raamattutunnilla puhuttiin ristin kantamisesta ja Jeesuksen seuraamisesta. Se oli vähän kuin paavalimainen kokemus. Minuun tartuttiin tosi vahvasti.

Suunnitelmat opiskella musiikin ammattilaiseksi vaihtuivat teologian opintoihin. Mari valmistui uskonnon ja psykologian opettajaksi ja työskentelee nykyään lukiossa.

OPETTAJA, KANTTORI JA PASTORIN VAIMO

Vastustus ja välinpitämättömyys kristillistä eettistä opetusta kohtaan on jonkin verran kasvanut vuosien aikana lukiolaisten keskuudessa. Yleinen mielipide vaikuttaa esimerkiksi käsityksiin avioliitosta ja abortista. Toisaalta Jumalan sanan tarve ei ole hävinnyt.

- Yllätyn aina siitä, että vaikka nykylukiolaisten tietopohja Raamattusta ja uskonasioista on ohentunut, niin tietyssä mielessä oppilaat eivät muutu: Jumalan sanan tarve on olemassa aina.

Marin aviomies, Petri Hiltunen, on Kouvolan Paulus-seurakunnan paimen. Mari on toiminut Pauluksen kanttorina yli kymmenen vuotta, ensimmäisestä jumalanpalveluksesta lähtien.

TYTTÄREN KUOLEMA

Marin esikoisen, Nupun, oli määrä syntyä vuoden 1995 syyskuussa. Saman vuoden toukokuussa Mari ja Petri joutuivat kuitenkin hyvästelemään heidän ennenaikaisesti syntyneen tytärtänsä, koska raskaus meni kesken raskausviikolla 22. Petri siunasi Nu-

pun äitienpäivän aattona Heinäveden kirkonmäelle.

- Raskaus oli todella odotettu. Olin täynnä luottamusta ja kiitollisuutta ja vahvasti onnen huumassa. Kun raskaus meni kesken, se oli hirveä shokki. Olin järkyttynyt ja kauhuissani. Ajattelin, että voiko Jumala toimia näin. Silloin kuoleman todellisuus tuli omaan elämään konkreettisesti.

MEILLÄ ON JUMALA, JOKA ON MENETTÄNYT LAPSENSA

Sairaalassa ollessaan Maria lohdutti raamatunkohta, jossa Jeesus rukoilee tuskaisena Getsemanessa ennen kuolemaansa. ”Hän alkoi nyt tuntea kauhua ja ahdistusta. Hän sanoi heille: Olen tuskan vallassa, kuoleman tuskan.” (Mark. 14:33–34)

- Tämä oli minulle todella tärkeä kohta. Jeesus itse on siinä minun kauhussa ja epätoivossa mukana. Se ei ole Jumalalle vieras tunne.

- Meillä on Jumala, joka on menettänyt lapsensa ja joka tuntee sen kivun. Ja on elänyt ihmisen osan. Kristus on pimeydessäni läsnä ja pitää yllä uskon. Kristus on se, joka myös rukoo meidän puolesta silloin, kun meidän usko ei kannaa.

Toinen Maria lohduttanut raamatunkohta kertoo jokaisen ihmiselämän merkityksellisyydestä: ”Tähän Jumalaan Abraham uskoi, häneen, joka tekee kuolleet eläviksi ja kutsuu olemattomat olemaan.” (Room. 4:17)

- Olen ajatellut, että jostain syystä Jumala kutsui Nupunkin olemaan, kun loi minun kohdussa lapsen. Vaikka me helposti ajattelemme, että kuoleen lapsen elämä on olematon, niin Jumalan silmissä se ei kuitenkaan ole olematonta ja merkityksetöntä. Meidän näkökyky on niin rajallinen, että me ajattelemme aina tätä tämänpuoleista. Jumalan silmissä Nuppuakin on olemassa.

- Kuoleman edessä me kaikki olemme avuttomia. Ei voi kuin jättäytyä Jumalan sanan varaan. Sen rinnal-

la inhimilliset sanat ovat tyhjiä.

Nupun jälkeen Marille ja Petrille on syntynyt kolme poikaa ja tyttö.

- Työ lasten kanssa ja arki veivät mukanaan ja toivat iloa, toki huoltaikin, mutta menetys jäi vähitellen syrjään terveellä tavalla.

EHTOOLLISPÖYDÄSSÄ KRISTUKSEN HOIDOSSA

Mari ja Petri ottavat joka vuosi 4.5. Nupun haudan kuvan esille ja sytyttävät kynttilän. Menetys on muuttanut Maria. Se jätti jälkeensä lapsen menettämisen pelkoa, mutta ennen kaikkea syvensi kokemusta äitinä olosta ja kiitollisuutta lapsista.

- Nyt voin sanoa, että olen kiitollinenkin siitä. Uskon, että meille annetaan vastoinkäymisiä myös sen takia, että osaisimme asettua toisten asemaan.

Mari kertoo, että säännöllinen ehtoollisella käyminen on hoitanut lapsen menettämiseen liittyviä psyykkisiä haavoja. Ehtoollisella olemme myös lähellä kuolleita omaisia.

- Kristus on ehtoollisessa läsnä, ja se on sitä samaa parantavaa työtä, jota Jeesus teki maan päällä ollessaan. Ehtoollispöydässä tulee kokonaisvaltaisesti hoidetuksi.